

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

682. meddelelse. 29. marts 1962

A. Forsøgsresultater

Stammeforsøg med hundegræs og engsvingel 1958-1961

I årene 1958-61 er der på lermuld ved Aarslev, Askov, Lyngby, Tystofte og Ødum, på sandmuld ved Borris og Tylstrup, på marsk ved Højer og på højmosse ved Centralgaarden (Store Vildmose) gennemført forsøg med 13 stammer af hundegræs og 8 stammer af engsvingel.

Der er foretaget udlæg i dæksæd i 1958 og 1959. På alle forsøgssteder på agerjord har stammerne været udlagt i blanding med rødkløver og på marsk og mose i blanding med hvidkløver. Ved Aarslev, Tystofte og Ødum er der tillige gennemført forsøg med stammerne i renbestand, hvortil der er gødet med i reglen 800-1200 kg kalksalpeter pr. ha, fordelt ad 3-4 gange.

For hvert udlæg er der gennemført udbyttebestemmelse i to år, idet der i 1. brugsår er taget en høslæt ved skridning og 2-3 efterslæt, medens i 2. brugsår første slæt er taget tidligt, og der er i reglen høstet 4-5 slæt ialt. Der er foretaget analyse for tørstof og råprotein, men ikke botanisk analyse, og de anførte udbyttetotal for forsøgene i blanding angiver derfor samlet udbytte af græs og kløver.

Udlæggene ved Centralgaarden i 1958 og ved Tylstrup i 1959 var mislykkede, og resultaterne fra udlæg 1958 ved Højer har måttet kasseres på grund af for ujævn kløverbestand. Ved Askov og Borris var kløverbstanden i udlæg 1959 meget tynd, hvorfor disse forsøg blev gødet med salpeter som til renbestand, og resultaterne herfra er medregnet til denne gruppe. Der foreligger således for begge græsarter resultater fra ialt 13 forsøg i blanding med kløver og 8 forsøg i renbestand, og alle forsøg er gennemført i begge brugsår.

Hundegræs

Hovedresultaterne af forsøgene fremgår af omstående oversigt og af bilaget, hvor der er anført forholdstal for tørstofudbyttet ved de enkelte forsøgssteder. Ved forholdstalsberegningen er gennemsnit af alle stammer sat = 100.

	Forsøg i bl. m. kløver				Forsøg i renbestand			
	hkg pr. ha				hkg pr. ha			
	tørstof		råprot.		tørstof		råprot.	
	1. år	2. år	ialt	ialt	1. år	2. år	ialt	ialt
Dæhnfeldt Hera III	82.9	85.6	168.5	26.2	87.5	94.5	182.0	24.2
Pajbjerg Rega III	84.0	84.4	168.4	26.2	89.9	90.9	180.8	23.7
Roskilde III	82.7	85.5	168.2	26.2	88.6	94.6	183.2	24.3
Pajbjerg III	82.9	83.8	166.7	25.8	89.7	94.2	183.9	24.0
Trifolium III	82.4	83.8	166.2	26.1	88.6	92.8	181.4	24.0
E. F. III	82.8	83.8	166.1	26.2	86.8	92.9	179.7	24.1
Sildig Roskilde III	82.4	83.7	166.1	26.2	87.2	93.8	181.0	24.5
Sildig Ørnehøj III	81.0	80.6	161.6	27.1	78.1	88.8	166.9	23.5
Adefa III	79.6	80.3	159.9	26.1	80.4	89.7	170.1	23.4
Hinderupgaard	82.4	85.1	167.5	26.1	87.8	95.6	183.4	24.2
Roskilde mt/54	82.9	84.1	167.0	26.2	87.6	93.0	180.6	24.1
Pajbjerg Milka	82.8	83.5	166.3	26.3	87.4	93.2	180.6	23.7
Trifolium A	82.7	83.8	166.0	26.2	85.7	92.7	178.4	23.9

	Forholdstal for tørstofudbytte								Kar. f.	
	i bl. m. kløver				i renbestand				stæn- gel- an- tal*	Skrid- nings- dato
	1. år		2. år		1. år		2. år			
	1. slæt	øvr. slæt	1. slæt	øvr. slæt	1. slæt	øvr. slæt	1. slæt	øvr. slæt		
Dæhnf. Hera III	102	99	110	99	102	100	112	98	6.6	21/5
Pajbj. Rega III	106	97	109	98	111	95	108	94	8.1	21/6
Roskilde III	101	99	104	101	102	103	102	102	6.8	22/5
Pajbjerg III	103	98	106	98	107	100	108	99	6.7	22/5
Trifolium III	101	98	106	98	103	102	107	97	6.7	21/5
E. F. III	101	99	104	98	102	98	106	98	6.7	22/5
Sildig Roskilde III	99	101	97	101	99	102	97	103	6.0	22/5
Sildig Ørnehøj III	93	105	76	105	83	99	72	105	3.7	25/5
Adefa III	92	103	78	103	87	100	77	104	4.2	25/5
Hinderupgaard	101	99	109	99	101	102	110	100	6.1	21/5
Roskilde mt/54	100	101	97	102	101	101	97	101	5.9	23/5
Pajbjerg Milka	100	101	100	100	102	99	100	101	6.4	23/5
Trifolium A	101	99	102	99	99	100	102	99	6.2	22/5

* 10 = flest.

De 9 første stammer er anerkendt i 1. klasse og får ret til at føre romertal III i forbindelse med stammenavnet. De 4 følgende stammer, der udbyttmæssigt ligger på linie med de øvrige, er efter aftale med de respektive stammeejere ikke tildelt anerkendelse.

Mellem de 7 første af de anerkendte stammer er der kun små forskelle i tørstofudbytte, medens de to sidste ligger en del lavere. Disse stammer er udprægede afgrænsningstyper, der er sildigere end de øvrige og giver ret få frøstængler. Som det ses af tabellens nederste del, giver de lavt udbytte i 1. slæt, men ligger på højde med eller højere end de øvrige stammer i de følgende slæt. De har givet relativt højt råproteinudbytte. Sildig Roskilde III repræsenterer nærmest en mellemtype, medens de 6 første stammer må betegnes som høtyper med rigelig stængeldannelse ved høslæt.

Dæhnfeldt Hera III tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense.
Pajbjerg Rega III og *Pajbjerg III* tilhører Pajbjergfonden, Børkop.
Roskilde III og *Sildig Roskilde III* tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Trifolium III tilhører A/S Trifolium Frø, København.

E. F. III og *Adefa III* tilhører A/S Dansk Frøkultur, Kerteminde.

Sildig Ørnehøj III tilhører Dansk Frø- og Silo-Selskab A/S, København.

Engsvingel

Hovedresultaterne af forsøgene fremgår af nedenstående oversigt og af bilaget.

	Forsøg i bl. m. kløver hkg pr. ha				Forsøg i renbestand hkg pr. ha				Skridnings- dato
	tørstof		råprot.		tørstof		råprot.		
	1. år	2. år	ialt	ialt	1. år	2. år	ialt	ialt	
Øtofte Fero III	87.0	84.9	171.9	29.2	78.8	85.8	164.6	24.3	25/5
Pajbjerg III	86.4	84.2	170.6	29.1	77.1	81.9	159.0	23.6	28/5
Pajbjerg Meri III	87.2	83.2	170.4	29.3	78.1	81.9	160.0	24.0	26/5
Øtofte III	86.8	81.8	168.6	29.4	77.3	81.4	158.7	23.5	28/5
Trifolium III	84.6	82.0	166.6	28.8	75.3	81.3	156.6	23.5	28/5
Dæhnfeldt Leto III	84.5	82.0	166.5	28.6	76.5	83.2	159.7	23.7	28/5
Øtofte mt/53	86.8	82.2	169.0	28.9	79.5	83.7	163.2	23.9	28/5
Hinderupgaard	84.2	80.7	164.9	28.4	75.4	80.4	155.8	23.1	28/5

De 6 første stammer er anerkendt i 1. klasse og får ret til at føre romertal III i forbindelse med stammenavnet, medens de to følgende stammer efter aftale med stammeejerne ikke tildeles anerkendelse.

Mellem de anerkendte stammer er der ret små udbytteforskelle fra stamme til stamme i forsøgene i blanding med kløver. I renbestand ligger Øtofte Fero III noget højere end de følgende. Øtofte Fero III og Pajbjerg Meri III er lidt tidligere i skridning end de øvrige, men derudover er der ingen væsentlig forskel på stammerne.

Øtofte Fero III og *Øtofte III* tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Pajbjerg III og *Pajbjerg Meri III* tilhører Pajbjergfonden, Børkop.

Trifolium III tilhører A/S Trifolium Frø, København.

Dæhnfeldt Leto III tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Trykt i 20.000 eksemplarer

Bilag til 682. meddelelse

Stammeforsøg med hundegræs og engsvingel 1958-1961

Forholdstal for tørstofudbytte i to brugsår

	Forsøg i blanding med kløver										Forsøg i renbestand					
	gens.	Aars-lev	Lyng-Askov	Tys-by	Tys-tofte	Ødum	Bor-ris	Tyl-strup	Højer	Centr.-gdn.	gens.	Aars-lev	Askov	Tys-tofte	Ødum	Bor-ris
	Hundegræs															
Dæhnfeldt Hera III.	101	103	106	100	102	99	102	103	100	99	101	104	102	101	100	100
Pajbjerg Rega III.	101	100	99	101	103	102	102	105	99	102	101	103	99	100	100	100
Roskilde III.	101	101	102	100	103	102	102	103	100	99	102	100	104	102	102	105
Pajbjerg III.	100	100	99	100	101	102	102	104	97	99	103	103	101	102	102	105
Trifolium III.	100	101	98	100	99	100	104	97	102	100	101	103	102	102	100	99
E. F. III.	100	99	99	100	99	101	101	100	102	101	100	100	101	101	100	99
Sildig Roskilde III.	100	99	99	100	103	100	98	96	102	102	101	99	102	102	101	101
Sildig Ørnehøj III.	97	99	97	97	96	98	94	96	98	98	93	92	89	94	94	95
Adefa III.	96	99	97	97	93	95	96	95	101	97	95	95	96	93	96	92
Hinderupgaard	101	102	103	99	101	99	101	99	101	103	102	102	104	102	102	102
Roskilde mt/54	101	101	100	100	101	101	101	99	102	101	101	101	100	100	101	102
Pajbjerg Milka.	100	99	101	102	100	100	97	101	100	100	101	101	100	100	101	102
Trifolium A.	100	100	100	102	98	100	99	101	100	99	99	99	100	100	100	98
Gns. hkg pr. ha = 100	166.0	177.9	169.7	150.3	163.2	177.7	140.1	115.9	220.5	174.1	179.4	179.7	166.1	172.0	194.7	176.7
	Engsvingel															
Øtofte Fero III.	102	103	101	103	102	100	105	104	103	98	103	102	100	103	104	106
Pajbjerg III.	101	101	102	101	100	100	100	99	103	104	100	99	99	100	100	99
Pajbjerg Meri III.	101	99	101	101	103	102	102	103	102	98	100	101	100	100	100	101
Øtofte III.	100	101	101	100	100	99	104	101	96	100	99	99	100	99	99	100
Trifolium III.	99	99	100	100	97	101	94	98	99	103	98	98	97	99	99	96
Dæhnfeldt Leto III.	99	99	98	98	99	100	95	98	100	98	100	100	104	99	100	96
Øtofte mt/53.	100	101	98	100	102	99	103	101	99	99	102	105	101	100	101	104
Hinderupgaard	98	98	98	97	97	99	97	97	98	100	98	96	98	98	98	97
Gns. hkg pr. ha = 100	168.6	183.2	159.7	165.5	172.5	192.2	138.3	105.3	209.7	153.1	159.7	159.1	165.7	149.9	167.1	159.4